

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 220, utskrivet v 37 2015

Kära läsare!

Ersättningsprodukt i form av BCG-vaccin från Bulgarien finns tillgängligt via licens. Vaccinet är godkänt av WHO och i Norge används vaccinet som ersättning för det danska BCG-vaccinet. Vaccinet lagervärdas och beställs via licens från Tamro. Svar Igår kan vidarebefordra mall för licensansökan.

Samma sak gäller difteri men då med mindre mängd antigen. Tetanusvaccin från SSI kan beställas som vanligt. Både diTebooster och diTekibooster inväntas i oktober. Boostrix och Triaxis restnoterade tills vidare.

Dags att söka höstens uppföljningskurser. Välj mellan Göteborg den 21 november kl 9-16 eller Stockholm en vecka senare. Anmäl via www.reseradet.com och klicka på utbildningar.

Svar Igår har fått tillgång till malariastatistik för 2014. Tack Elsie Ydring! Som vanligt dominerar tropiska Afrika helt när det gäller svenska resenärer som har fått diagnosen *P. falciparum*. Sjutton st år 2014 varav 4 uppger att de tagit regelbunden profylax. Två har tagit Lariam och en Malarone. En har tagit dapson-pyrimetamin som inte är tillgängligt i Sverige. Svar Igår tillåter sig tvivla starkt på sanningshalten i samtliga uppgifter om regelbundet intag.

En enda resenär har fått *P. falciparum* i Asien (efter besök i Nya Guinea som är högendemiskt). Som vanligt saknas Syd- och Mellanamerika helt i statistiken.

Lite ledsamt att Dagens Medicin inte kan skilja på vaccinderiverade fall av polio och polio orsakade av "vild stam". Nu senast från Ukraina där det "bara" är två vaccinderiverade fall –

något som normalt uppträder bland 1-2 per million vaccinerade.

Fråga: En orolig pappa som ringer och undrar (och jag också så klart). Barnet som fått BCG (tuberkulosvaccin) har en varliknande böld på armen efter vaccinet. De ska snart åka på semester till Turkiet och är oroliga att barnet inte ska kunna bada i poolen om bölden spricker och är ett öppet sår. Hur lång tid brukar det ta innan det spricker? Kan man bada om det spricker? De vill veta eftersom de funderar på att eventuellt avboka resan (vilket blir dyrt).

Svar: Varkulan som är en del av BCG vaccinationen brukar spricka efter 1-2 månader. Bad i klorhaltigt vatten bör undvikas för att inte inaktivera BCG-bakterierna. I övrigt OK att bada men täck gärna såret av estetiska skäl.

Fråga: Äldre föräldrar ska resa till sin son i London, han är sjuk i påssjuka, de undrar om de ska vaccinera sig nu innan avresan om några dagar.

Svar: Knepigt. Det kan inte skada att vaccinera men effekten vet vi inget om i den åldern och utan vetskap om ev. tidigare immunitet. :-)

Fråga: Har idag blivit uppringd av en person som ska till Thailand i tjänsten. Åker i september. Blev hepatit B-vaccinerad för cirka 10 år sedan. Titer kontrollerade 2005 och då var de OK. Har ingen aning om ifall hon är hepatit A-vaccinerad. Har fått 4 doser polio, tetanus har hon inte fått de senaste 20 åren. Ska man kontrollera titer eller ge en dos Twinrix eller separata A- och B-doser? En 5:e dos polio?

Svar: Om hon en gång uppmätt skyddande titrar efter 3 im doser 0+1+6 månader har hon

Infektionskliniken ❖❖ Mälarsjukhuset ❖❖ 631 88 ESKILSTUNA

❖❖ E-mail: svarigar@gmail.com ❖❖

❖❖ Redaktionsassistent: 016 - 10 35 40 ❖❖

❖❖ Vill du prenumerera? Gå in på www.reseradet.com. Klicka sen på "Beställ Reserådet" ❖❖

❖❖ Prenumerationsservice: reseradet@gmail.com ❖❖

livslångt skydd mot hep B oavsett nuvarande titernivå. Minnescellerna finns och han behöver bara skydd mot hepatit A. Polio behövs inte - hon åker inte till endemiskt område...

Fråga: Har en kollega, som skulle behöva ta dos 4 av FSME i år. Hon berättar dock att hennes arm, där dos 3 gavs, blev nästan orörlig av smärta under en hel vecka efter vaccinationen. Vad tror du detta berodde på? Vågar jag ge dos 4?

Svar: En så lokalt stark reaktion talar för att man kommit åt en nerv. Jag skulle ge nästa dos (i andra armen!)

Fråga: Jag vaccinerade en 13-årig pojke med dos nr 1 Encepur, efter cirka 15 dagar får han utslag som bedöms som petekier främst på överkropp men även överarmar och lår. Frisk och välmående för övrigt. Utslagen upptäcktes i torsdags förra veckan och de har börjat blekna men finns fortfarande kvar. Kliar ej. Vaccinationen behöver ju inte vara orsaken. Läser att detta finns skrivet som en sällsynt biverkan av vaccinet. Vågar jag ge fler doser?

Svar: Osannolikt med vaccin som orsak så sent efter vaccinationen och med så kortvarigt förlopp. Jag skulle våga ge en dos till.

Fråga: Har mamma och dotter 2 år som ska åka till Turkiet all inclusive en vecka 19/8. Jag har gett Vaqta till dottern och Twinrix till mamman. Mamman frågar efter om Dukoral behövs, ska jag rekommendera det?

Svar: Jag skulle ha gett Twinrix till dottern om hon inte har skydd mot B. Dukoral tänkbart men inte prioriterat...

Fråga: Jag har en kvinna född 1936 som igår blev hundbiten. Hon är osäker på sitt skydd mot tetanus, hon är osäker på om hon fått grundimmunisering alls. Enligt min tabell så är det ju troligt att hon inte fått det. Hon har fått info av

1177 om att hon behöver vaccinerats inom 48 timmar och söker nu oss. Min och hennes läkares kunskap säger att vaccinationen nu endast är för framtida bruk. Det vi har hemma p g a restsituationen är DT Booster och Boostrix.

Svar: Formellt sett bör hon få immunglobulin vilket ordnas efter kontakt med inf.klinik. Många ger ändå bara vaccin i vilket fall 2 samtidiga doser av diTebooster är OK. Samma doser efter en och 12 månader. Tillägg: Också Boostrix och Triaxis är bra 2 dosalternativ om man har hemma.

Fråga: Har en fråga ang TBE-vaccinet, eftersom vi nu ändrar doserna för personer fyllda 60 år till att få en extra vaccination i grundvaccinet och sedan var 5:e år, vad gör vi med de som fått ex. 3 vaccinationer enl tidigare rekommendation och kommer efter 3 år eller fått fler vaccinationer än så, skall vi bara ge vart 5:e år ändå? Eller vad rekommenderar du?

Svar: Oavsett hur de har tagit tidigare så glesar vi ut till vart femte år efter dos 5.

Svar på förra månadens fall:

"Jag hade en ung man här som är född 1979 som aldrig vaccinerats med kikhostevaccin. Difteri/stelkramp enl schema. Han jobbar på båt och träffar en hel del människor. Kan man hjälpa honom?"

Svar: Han har sannolikt haft naturlig kikhosta men en booster med trevalent vaccin är ok.

Månadens fall: Kvinna född -57 har fått två TBE-inj maj resp juni 2012. Nu vill hon komplettera. Måste hon få två inj i år och en tredje nästa vår eller en i år och en påfyllning nästa år och sedan efter 3 år?